روزنه

سهم زنان در ساختار قدرت سیاسی

لیلا شفاعی . وکیل دادگستری

● نقش پویای زنان در تحولات سیاسی ایران و شکل‌گیری انقلاب اسلامی ایران و دوران دفاع مقدس بیانگر میزان توانایی و اثربخشی این نیروی محوری است اما سهم زنان در ساختار قدرت سیاسی کشور و مواضع تصمیم‌گیری با توقعی که از ایشان در مشارکت سیاسی کشور می‌رود به هیچ روی همخوانی و تناسب ندارد و در حد الفاظ باقی مانده و ریل قطار توسعه پایدار و بهره‌وری از تمامی منابع انسانی را که زنان از عناصر اصلی آن هستند با اصطکاک مواجه کرده است.

حقوق سیاسی زنان با تبلور مشارکت سیاسی زنان در جامعه، تنها به معنای شرکت زنان در انتخابات و انتخاب مقامات سیاسی نیست بلکه به معنای حضور زنان در مدیریت‌های سیاسی در سطوح مختلف و همچنین حضور در نهادهای تصمیم‌ساز و بنیادی است.

اما متأسفانه شاهد آن هستیم که مردان کماکان در تلاش دائمی خود جهت نهادینه‌کردن این نابرابری‌ها و نادیده‌گرفتن حقوق سیاسی زنان هستند. در تازه‌ترین این موارد می‌توان به رأی منفی نهاد قانون‌گذاری به طرح اصلاح موادی از قانون انتخابات مجلس که بر اساس آن قرار بود در شهرهایی که چهار یا پنج نماینده دارند، دو کرسی و در حوزه‌هایی که بیش از شش نماینده دارند، حداقل یک‌سوم فهرست‌های انتخاباتی به زنان اختصاص داده شود، اشاره کرد و کماکان این سؤال اساسی باقی بماند که چه کسی از بستن مسیرهای مشارکت و بیان خواست‌ها و نارضایتی زن‌ها و حل معضلات ایشان در جامعه که می‌تواند از طریق حضور آنها در مناصب سیاسی در نهادهای تصمیم‌ساز محقق شود و عدم تحقق آن در نهایت منجر به بروز انواع خشونت‌ها در جامعه و بالاخص خشونت‌های سیاسی می‌شود، منتفع می‌شود؟!

قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به عنوان یکی از اسناد فقهی - حقوقی در مقدمه خود (زن در قانون اساسی) چنین آورده است: «در ایجاد بنیادهای جامعه اسلامی، نیروهای انسانی خود را باز می‌یابند و در این بازیابی طبیعی است که زنان به دلیل ستم بیشتری که تاکنون از نظام طاغوتی متحمل شده‌اند استیفای حقوق آنان بیشتر خواهد بود».

همچنین ایجاد هرگونه محدودیت برای زن به هر بهانه‌ای نه تنها ظلم و ستم بلکه خلاف شرع مقدس و خلاف قانون اساسی است که در اصول نهم، بیستم و پنجاه‌وششم به این مهم پرداخته است .

اصل برابری سیاسی و اجتماعی و حق مشارکت سیاسی زنان در اصول نوزدهم و بیستم قانون اساسی از دستاوردهای بارز این قانون است که زن می‌تواند به اعمال قدرت سیاسی بپردازد .

به موجب اصل ۶۲ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران شرایط و کیفیت انتخابات را قانون معین می‌کند و مطابق با ماده ۲۸ قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی برای نامزدی و نمایندگی مجلس شورای اسلامی شرط جنسیت لحاظ نشده است .

در اسناد بین‌المللی گوناگون از جمله ماده ۲۱ اعلامیه جهانی حقوق بشر مصوب ۱۹۴۸، میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی مصوب ۱۹۶۶ و سند اختصاصی مربوط به کنوانسیون رفع تبعیض علیه زنان در سال ۱۹۷۹ و کنوانسیون حقوق سیاسی زنان که نخستین سند بین‌المللی تخصصی در این زمینه است که تضمین حق رأی به انتخاب‌شدن و انجام وظایف عمومی و سیاسی زنان و مردان در شرایط مساوی است، به این امر مهم پرداخته شده است.

بنابراین از حیث قانونی، حقوق سیاسی زنان در پرتو مشارکت سیاسی با اشکال خاصی مواجه نیست و موانع ساختاری و غیرساختاری متعددی را می‌توان از جمله دلایل اعمال خشونت سیاسی علیه زنان برشمرد و از جمله راهکارهای برون‌رفت زنان از این وضعیت دشوار حضور پررنگ‌تر آنان در کلیه مناسبت‌های اجتماعی و سیاسی و افزایش میزان دانش، آگاهی و مطالبه‌گری دائمی در راستای تغییر ساختار سیاسی است که در آن مشارکت نابرابر مشهود است.

در پایان می‌توان به نقش احزاب و گروه‌های سیاسی جهت حضور حداکثری زنان در بدنه و تأثیرگذاری ایشان در تغییر ساختارهای سیاسی کشور و تلاش جهت تعیین نظام سهمیه‌بندی حداکثری برای حضور زنان در عرصه‌های تصمیم‌ساز و مناصب قدرت سیاسی اشاره کرد.

بنابراین چنانچه اراده‌ای در تغییر رویکرد سیاسی کشور به سمت و سوی تحقق حقوق سیاسی زنان در کشور وجود داشته باشد، می‌توان با ساده‌سازی فرایند به‌کارگیری زنان در عرصه‌های مدیریت سیاسی در شتاب‌دهی و بهبود اوضاع مشارکت سیاسی زنان گام اساسی برداشت.

در جلسه شورای‌عالی هماهنگی اقتصادی صورت گرفت

بررسی شیوه‌های تداوم تولید و صادرات نفت و ابزارهای تأمین مالی

ایسنا: سی‌ویکمین جلسه شورای‌عالی هماهنگی اقتصادی روز گذشته به ریاست رئیس‌جمهور و با حضور رؤسای قوه مقننه و قضائیه و دیگر اعضا تشکیل شد. در این جلسه، به دنبال ارائه گزارش وزارت صنعت، معدن و تجارت در مورد اقدامات کارگروه‌های استانی و ستاد ملی تسهیل و رفع موانع تولید، پیشنهادهای مشترک وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت کشور، در جهت رونق تولید و رفع مشکلات بنگاه‌های صنعتی و تجاری مورد بحث و بررسی قرار گرفت و برخی از بندهای آن به تصویب رسید.

بر اساس این مصوبه، به منظور تقویت بنیه مالی بنگاه‌هایی که طرح احیا و ساماندهی مالی آنها به تأیید کارگروه استانی و ستاد ملی تسهیل رسیده باشد و توان پرداخت یک‌باره مالیات متعلقه را نداشته باشند، این بنگاه‌ها می‌توانند از امکان تقسیط پنج‌ساله توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان مالیاتی برخوردار شوند. همچنین پیشنهاد تقویت سرمایه صندوق ضمانت صادرات، به منظور حمایت از توسعه صادرات کشور مورد بحث و بررسی قرار گرفت. وزارت نفت نیز گزارشی از صادرات نفت کشور را ارائه کرد و شورای‌عالی، شیوه‌های تداوم تولید و صادرات نفت و ابزارهای گوناگون تأمین مالی و کاهش ریسک را بررسی کرد.

جلسه هیئت امنای صندوق توسعه ملی با حضور روحانی

همچنین جلسه هیئت امنای صندوق توسعه ملی با حضور رئیس‌جمهور تشکیل شد و در آن ضمن بررسی عملکرد بودجه صندوق در سال ۱۳۹۷، بودجه پیشنهادی ستاد صندوق توسعه ملی برای سال ۱۳۹۸ مورد بررسی و تصویب قرار گرفت. در این جلسه، اعضای هیئت امنا در فرایند تصویب بودجه پیشنهادی صندوق توسعه ملی برای سال ۱۳۹۸ مقرر کردند تا متناسب با شرایط کشور حداکثر انضباط مالی مدنظر قرار گیرد و هیئت امنای صندوق توسعه ملی با بررسی پیشنهادهای واصله، ضمن اصلاح چند مورد از مصوبات قبلی، مواردی را به تصویب رساندند.

رئیس قوه قضائیه مطرح کرد

تأکید بر احیای ظرفیت‌های دیوان عالی کشور

عکس: علی حدادی‌امل، آنا

شرق: روز گذشته مراسم تکریم و معارفه رؤسای قدیم و جدید دیوان عالی کشور با حضور رئیس قوه قضائیه برگزار شد. سوم اردیبهشت بود که غلامحسین اسماعیلی، سخنگوی قوه قضائیه، اعلام کرد: «از آنجایی که حجت‌الاسلام کریمی به افتخار بازنشستگی نائل آمد، رئیس قوه قضائیه در دو نشست طولانی با تمام قضات دیوان عالی کشور، مشورت‌های لازم را انجام داد و بر اساس این مشورت، حجت‌الاسلام‌والمسلمین مرتضوی‌مقدم که از قضات باسابقه و از روحانیون فاضل و اندیشمند دستگاه قضا و از قضات قدیمی دیوان عالی کشور و رئیس یکی از شعب دادگاه تجدیدنظر قضات است، به‌عنوان رئیس دیوان عالی کشور منصوب شد».

به گزارش میزان، آیت‌الله رئیسی در این مراسم گفت: «حوزه نظارت، حوزه‌ای تشریفاتی برای دیوان عالی کشور نیست؛ بلکه یک حوزه واقعی است که در آن اجرای موازین شرعی باید لحاظ شود». او بر نظارت اساسی دیوان عالی کشور بر همه آرای محاکم با همان اطلاقی که در قانون اساسی وجود دارد، تصریح و بر احیای ظرفیت‌های دیوان عالی کشور و تسریع و دقت در رسیدگی‌ها تأکید کرد. رئیسی افزود: «در بحث رسیدگی‌ها، نه باید دقت فدای سرعت شود و نه سرعت فدای دقت؛ بلکه اصل و اساس بر کیفیت رسیدگی‌ها در کلیه مراحل رسیدگی است، به‌ویژه در دیوان عالی کشور و به‌خصوص نسبت به پرونده‌هایی که به نحوی قلوب مردم را در یک منطقه جریحه‌دار کرده است. رسیدگی خارج از نوبت به این پرونده‌ها، عین عدالت است و هیچ‌گونه خلاف عدالت نیست».رئیس دستگاه قضا با اشاره به مسئله کمک دادسرای دیوان عالی کشور به قضات دیوان، با تأکید بر اینکه حضور دادیاران در محاکم حضور تشریفاتی نیست، گفت: «قانون‌گذار در جهت روشن‌شدن و تبیین موضوع در تصمیم‌گیری‌ها، بر حضور دادیاران در محاکم تأکید کرده است. اگر در حین رسیدگی به یک پرونده به بی‌دقتی برخورد کردید، راه آن نقض است؛ اما اگر بی‌دقتی در یک دادگاه تکرار شد، این به معنی آن است که آسیب وجود دارد و باید آسیب‌شناسی و آسیب‌زدایی انجام شود؛ بنابراین تکرار بی‌دقتی صرفا با نقض حل نمی‌شود و حتما باید پیگیری شود تا اصل آسیب مرتفع شود».رئیسی تأکید کرد: «این افتخار است که میزان نقض آرا در دیوان عالی کشور کاهش پیدا کند و نشان‌دهنده کارآمدی محاکم، روزآمدشدن آنها و تسلط بر مسائل قضائی خواهد بود».

او افزود: «حضور افراد خبره و آشنا به قضا در محکمه و دادگاه، امری است که در آداب‌القضا به آن تأکید شده است و شاید همین امر، ضمانت اجرای تحقیقات، صدور حکم و تصمیم بر اساس موازین باشد».رئیس قوه قضائیه اذعان کرد: «این نکته که بعضی مطرح می‌کنند که آرا با حذف نام‌ها و برخی اطلاعات خاص به صورت شفاف در مرئا و منظر خبرگان، نخبگان و دانشگاهیان و محققان قرار گیرد، چه اشکالی دارد؟ این امر کاملا باید قابل اقدام باشد که آرایی را بتوان از مجموعه قوه قضائیه در مرئا و منظر صاحب‌نظران و افرادی که به مسائل حقوقی و فقهی آشنایی دارند، قرار داد و نگاه نقدی آنها به آرا حتما به صحت عمل ما کمک خواهد کرد».او افزود: «ضمن اینکه به این ترتیب قضات ما مقید می‌شوند که آرایشان دقیق‌تر، مستندتر و متقن نوشته شود؛ لذا به نظر می‌رسد اگر بتوانیم سامانه‌ای داشته باشیم که آرا در آنجا در نگاه صاحب‌نظران و دیدگاه حقوق‌دانان، فقها و بزرگان اهل تحقیق قرار گیرد، از این جهت نباید دستگاه قضائی هیچ باکی داشته باشد. حقیقتا تداوم سلامت در دیوان عالی کشور و حفظ سلامت این مجموعه امری بسیار مهم است که جملگی باید بر آن مداومت کنیم. همه در دیوان عالی کشور همت کردید تا سلامت تضمین شود».رئیسی عنوان کرد: «حفظ سلامت و مقابله با هرگونه رابطه ناسالم و نفوذ در این مجموعه قضائی، در همه‌جا مورد تأکید و در دیوان عالی کشور به صورت مضاعف مورد تأکید است. البته قضات برجسته و صاحبان تجربه خود این نظر را دارند و بنده هم به‌عنوان یک عضو از خانواده بزرگ دستگاه قضائی تأکید می‌کنم حفظ سلامت امری بسیار مهم و رکنی است که می‌تواند صحت عمل را در مجموعه قضائی کشور تضمین کند».

رئیس دستگاه قضا گفت: «انتظار داریم تفاوتی جدی در کاهش نقض آرا در دیوان عالی کشور و اتقان آرا را به‌عنوان یکی از نتایج تحولی در این دوره داشته باشیم. باید ضمن کاهش پرونده‌ها، کاهش نقض را هم داشته باشیم و کاهش نقض بستگی به تلاش مضاعف تمام قضات کشور دارد. در دادگاه بدوی باید به نحوی حکم صادر شود که دادگاه تجدید نظر آن را تأیید کند و در دادگاه تجدید نظر حکم به نحوی صادر شود که دیوان عالی کشور با خواندن آن رأی، اتقان رأی را احساس و تأیید کند و این همان امری است که ان‌شاءالله باید به دنبال تحقق آن بود و آن را پیگیری کرد».

معاون عملیات ارتش:

پرسنل ارتش درگیر بازی‌های سیاسی نخواهند شد

امیردریادار محمود موسوی، معاون عملیات ارتش جمهوری اسلامی ایران، با خبرآنلاین درخصوص نگرش ارتش درباره سیاست، امکانات و قدرت بازدارنگی ارتش گفت‌وگو کرده که خلاصه آن در ادامه می‌آید:

● پرسنل ارتش، نگرش و دید سیاسی دارند. اگر نیاز باشد از توانمندی و قابلیتشان در پست‌ها و مسائل دولتی و سیاسی استفاده و بهره‌برداری شود، این ظرفیت وجود دارد اما به هیچ وجه درگیر بازی‌های سیاسی نخواهند شد. چون تدبیر فرمانده و قانون بر این است. اگر احیانا قانون و تدبیر عوض شد و ابلاغ شد، ما حاضریم به همه نشان دهیم که چه ظرفیت و توانمندی‌ای در سطح ارتش وجود دارد.

● صادرات تجهیزات نظامی از کانال دولت و وزارت (دفاع) باید انجام شود چون چارچوب خاص خود را دارد. اما در تولید تمامی محصولات نظامی و دفاعی، فکرها و ایده‌های فنی و عملیاتی نیروهای ارتش تاثیرگذار است. اکنون شاهد هستیم که بخش‌هایی از تولیدهای نظامی ما از طریق وزارت دفاع به کشورهای متقاضی که با آنها در تعامل هستیم، بنا بر نیازشان صادر می‌شود. این یکی از توانمندی‌ها و قابلیت‌های جمهوری اسلامی ایران است که از واردکننده صرف به صادرکننده تبدیل شدیم.

● درخصوص دیپلماسی دفاعی با خیلی از کشورها، تبادلات نظامی در حد وابستگان نظامی را به طور طرفینی داریم. با برخی از کشورهای دوست و هم‌پیمان تبادل دانشجو در سطح کارشناسی ارشد و حتی دکترا داریم. عمدتا با کشورهای مسلمان همسایه مثل پاکستان، عمان، در مواردی هندوستان و چین و کشورهایی که ارتباطات مناسب‌تری با ما در بخش‌های مختلف دارند، این تعاملات و ارتباطات را داریم. با کشور روسیه متناسب با دیدگاه و خواسته‌های طرفین این تعاملات و ارتباطات پیش‌گفته وجود دارد؛ در واقع هم به دیپلماسی نظامی هر دو یا چند کشور برمی‌گردد که این ارتباطات و تعاملات وجود داشته باشند.

● سوریه هم یکی از کشورهای مسلمانی است که با آن ارتباط و تعامل داریم. در رزمایش‌ها از مسئولانشان دعوت کردیم و آمده‌اند. از نزدیک حضور داشتند و بازدید کرده‌اند. نفرات ما آنجا حضور دارند و مشورت‌های نظامی هم بنا بر نیاز به آن عزیزان داده می‌شود و اگر نیازمندی‌هایی هم باشد که درخواست کنند و در توان مجموعه ما باشد، کمک و همکاری می‌کنیم.

● در بحث مقابله با گروهک‌های تکفیری هم کمک‌های خوبی به کشور سوریه شد. توسط سپاه و ارتش پشتیبانی خوبی انجام شد.حمایت‌های بی‌دریغ دولت نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران در پیروزی‌های مردم و دولت سوریه نقش بی‌بدیلی داشت. در بحث گروهک‌های تکفیری در عراق هم به همین ترتیب. الان مردم خودشان به زبان می‌آورند که کمک‌های جمهوری اسلامی تأثیرگذار بوده است.

● با کشورهای همسایه ارتباطات و تعاملات وجود دارد و نیازمندی‌هایشان را هم تأمین می‌کنیم. درخصوص توافق‌نامه‌ها و پیمان‌های نظامی چیزی به نام پیمان نظامی مکتوب که ما نیرو اعزام کنیم یا آنها اعزام کنند، نداریم. اما موردی بنا بر نیاز اگر درخواست شود که کاری انجام شود، همکاری و تعامل داریم که همه اینها از کانال خاص خودش انجام می‌شود. یعنی قطعا و حتما فرماندهی معظم کل قوا به عنوان فرماندهی کل نیروهای مسلح روی کلیه فعالیت‌های نیروهای مسلح نظارت کامل دارند و مواردی که عمدتا با برون‌مرزی مرتبط می‌شود حتما از تدابیر ایشان بهره‌مند می‌شویم و کسب تکلیف می‌شود و بعد از تصمیم‌گیری اقدامات صورت می‌پذیرد.

● هر کشوری بتواند مشاوره و همکاری نظامی به کشورهای دوست و همراه خود بدهد، یک توانمندی و قابلیت برای آن کشور محسوب می‌شود. مگر در کشورهای استکباری غیر از این است؟ مگر شاهد نیستیم که عملا پایگاه‌های دائمی دارند و نیروهایشان به صورت دائم مستقر هستند. تازه ما معتقدیم خیلی از آنها خواسته مردم آن کشورها نیست بلکه تحمیلی است و مسئولان سیاسی حاکم بر آن کشور دست‌نشانده هستند و همراه با خواست مردم نیستند. اما جاهایی که بنا بر ضرورت اقدام می‌کنیم خواست مردم و خواست آن دولت است. بنابراین این دو با همدیگر خیلی متفاوت است.

● در بحث سامانه‌های موشکی، ما به یک‌سری بردها محدود بودیم که تولید خارج بودند. فراموش نمی‌کنیم که در طول دوران دفاع مقدس طرف مقابل با چه آزادی موشک شلیک می‌کرد و ما با چه محدودیت و ملاحظاتی. الان آن محدودیت‌ها و ملاحظات نه در تعداد و نه در بُرد وجود ندارد. اگر هم وجود دارد خودمان خودمان را محدود کرده‌ایم. یعنی یک‌سری مؤلفه‌ها و تدابیر را به مجموعه نیروهای مسلح ابلاغ کردیم که در آن چارچوب عمل کنند. اما اگر تدبیر باشد ما موشک با برد بیش از آنچه در اختیار داریم تولید کنیم، این ظرفیت و قابلیت وجود دارد.

● در بحث نیروی انسانی قبل از انقلاب صددرصد در آموزش نیروی انسانی وابسته بودیم. افسران هوایی و دریایی ما به کشورهای دیگر جهت آموزش می‌رفتند و حتی در موارد زمینی کارکنان ما در تخصص‌های خاصی خارج از کشور آموزش می‌دیدند. الان در بحث آموزشی به جایی رسیده‌ایم که هم نیاز خودمان را تأمین می‌کنیم و هم آمادگی و توانایی این را داریم که نیاز آموزشی کشورهای دوست و همسایه را هم تأمین کنیم و این را هم بارها اعلام داشته و در برخی سطوح در حال اجرا نیز هست.

الو شرق ۸۸۶۴۰۲۶۰

sharghline@sharghdaily.ir

پیامک: ۳۰۰۰۴۶۹۹

● **مبارزه با گرانی با قاطعیت اجرا شود:** مردم از گرانی و مشکلات اقتصادی شکایت دارند و از مسئولان می‌خواهند در مبارزه با گرانی با قاطعیت برخورد کنند؛ زیرا شعارهای تکراری کارساز نیست!

امیرعلی رشیدی

● **اختلال در تلگرام:** چرا مدتی است در شبکه تلگرام اختلال ایجاد و گاهی قطع می‌شود. بسیاری از نویسندگان، خبرنگاران و مردم مطالبشان را از طریق تلگرام برای مطبوعات می‌فرستند. از وزیر ارتباطات تقاضای رسیدگی و پاسخ‌گویی داریم.

عادله مقصودلو

● **چرا اجاره خانه سلیقه‌ای است؟** نبود نظارت بر دفاتر املاک از سوی اتحادیه باعث شده برخی صاحبخانه‌ها اجاره خانه را سلیقه‌ای تعیین و اعلام کنند. بعضی از بنگاه‌ها نیز برای اینکه کمیسیون بیشتری دریافت کنند، طرف صاحبخانه‌ها را می‌گیرند و آنها هم مبلغ بیشتری پیشنهاد می‌کنند و مستأجران مجبورند این نابسامانی و گرانی‌ها را تحمل کنند.

حسین صناعتی از خیابان مخبر تهران

● **درباره پرداخت سود سهام عدالت اطلاع‌رسانی کنند:** پرداخت سود سهام عدالت زمان مشخصی ندارد و مسئولان ذی‌ربط تاریخ دقیق آن را اعلام نکرده‌اند. پیشنهاد می‌شود درباره سود سهام عدالت و اینکه در سال چند بار به خانواده‌ها تعلق می‌گیرد، اطلاع‌رسانی کنند.

سیدحسن میرنبوی

بازتاب

● **پاسخ روابط عمومی شرکت بهره‌برداری راه‌آهن شهری تهران و حومه:** احتراما خواهشمند است درخصوص مطلب مندرج در آن روزنامه، شنبه مورخ ۱۳۹۸/۰۱/۲۴ صفحه سه با عنوان: هدف مسئولان مترو چیست، پاسخ زیر در همان صفحه به چاپ برسد:با سلام، احتراما ضمن تشکر از این مسافر محترم، به اطلاع می‌رساند شرکت بهره‌برداری متروی تهران و حومه از زمان تأسیس تاکنون حسب نوع قرارداد کاری (قرارداد دائم) تعدیل نیروی انسانی نداشته و در پیام مورد اشاره شده ارسالی در صورت واقعیت، احتمالا مربوط به شرکت‌های پیمانکار است و ارتباطی به شرکت بهره‌برداری مترو ندارد.